

**SPRAWOZDANIE Z PLANU PRACY
Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi na rok 2023**

Lp.	Planowane działania	Realizacja	czas realizacji (miesiące)
I.	Ochrona przyrody i krajobrazu		
1.	Prace monitoringowe dotyczące:		
a)	populacji bociana białego na terenie parku,	Przeprowadzono monitoring bociana białego na obszarze Parku i otuliny. Sprawdzone łącznie 116 stanowisk. Sukces lęgowy stwierdzono w 70 gniazdach: liczba gniazd z 1 młodym: 7, liczba gniazd z 2 młodymi: 29, liczba gniazd z 3 młodymi: 32, liczba gniazd z 4 młodymi: 2. Łącznie stwierdzono 169 młodych bocianów. W porównaniu do roku 2022 ogólna liczba młodych jest większa o około 17%.	VII
b)	populacji nietoperzy zimujących na terenie parku i okolicznych miejscowości,	Przeprowadzono kontrolę piwnic przydomowych i browaru w Drozdowie oraz fortów w Piątnicy. Stwierdzono łącznie 852 osobników nietoperzy. Skontrolowano 92 piwnice (3 zostały wyburzone) i stwierdzono łącznie 438 osobników , w tym: nocek Natterera 168 szt., nocek rudy 180 szt., gacek brunatny 72 szt., nocek łydkowłosy 4 szt., nocek Brandta 1 szt., nieoznaczone 13 szt. W piwnicach drozdowskiego browaru doliczono się 372 osobników, w tym: nocek Natterera 277 szt., nocek rudy 79 szt., gacek brunatny 9 szt., nocek łydkowłosy 1 szt., nocek Brandta 1 szt., nieoznaczone 5 szt. W fortach w Piątnicy stwierdzono obecność 42 nietoperzy, w tym: nocek Natterera 33 szt., nocek rudy 4 szt., gacek brunatny 1 szt., mroczek późny 2	II

		szt., nieoznaczone 2 szt.	
c)	określenia gatunków ssaków drapieżnych w zinwentaryzowanych norach w strefie krawędziowej oraz w podstawie doliny,	Zakończono ostatni etap monitoringu ssaków drapieżnych. Za pomocą obserwacji bezpośrednich oraz fotopułapek określono, jakie gatunki zajmowały wcześniej zinwentaryzowane stanowiska. Łącznie identyfikacji podlegało 43 stanowiska. Stwierdzono: 9 stanowisk borsuka, 8 stanowisk jenota, 18 stanowisk zajętych było przez lisy. Na pozostałych stanowiskach nie odnotowano aktywności.	III-X
d)	liczebności kukułki krwistej i szerokolistnej na wyznaczonej powierzchni monitoringowej,	Przeprowadzono kontrolę stanowiska kukułki krwistej i szerokolistnej na wyznaczonej powierzchni monitoringowej – zalewowa łąka w granicach wsi Drozdowo. Stwierdzono 96 osobników kukułki krwistej i 78 szerokolistnej, co w przeliczeniu na hektar daje odpowiednio 177 i 144 osobników. W 2023 roku ilość osobników kukułki krwistej była ok. 3,5 razy mniejsza, a szerokolistnej ok. 6,5 razy wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim na tej samej powierzchni.	V-VI
e)	kolonii czapli siwej,	W 2023 r. w trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono tylko jeden aktywny czapliniec zlokalizowany w okolicy miejscowości Bronowo. Na podstawie analizy dokumentacji fotograficznej stwierdzono 54 zasiedlone gniazda, tj. o 2 gniazda mniej niż w roku 2022. Pozostałe znane czaplińce w Drozdowie oraz Piątnicy nie były zasiedlone.	IV-VI
f)	populacji słonki,	Przeprowadzono monitoring słonki na terenie Parku. W okresie kwiecień – czerwiec zaobserwowano 36 osobników w locie godowym. W związku ze zjawiskiem „palaindri” u tych ptaków (na jednego samca przypada 3 samice) przyjęto, że na terenie Parku żyje ok. 144 osobników. Taka ilość gwarantuje naturalny przyrost na poziomie ok. 324 młodych w danym roku.	IV-VI
g)	populacji rycyka oraz kulika wielkiego,	W okresie od kwietnia do czerwca prowadzono monitoring rycyka i kulika wielkiego. Monitoringiem objęto wilgotne i podmokłe tereny otwarte (łąki, pastwiska, niskie szuwały itp.) w dolinowej części ŁPKDN. Celem monitoringu było określenie liczebności par lęgowych tych dwóch gatunków na terenie ŁPKDN oraz zmian ich populacji w porównaniu do roku 2017. Podczas monitoringu nie stwierdzono ani jednej pary kulika wielkiego w granicach ŁPKDN. Jeśli chodzi o rycyka to widać bardzo duży spadek liczebności tego gatunku. Stwierdzono jedynie 16 par lęgowych. Dla porównania w roku 2017 notowano prawie 30 par tego gatunku.	IV-VI
h)	stwierdzenia obecności rzadkich gatunków ptaków i ssaków objętych ochroną strefową na terenie Olszyny Krzewskiej oraz Pniewskiej: bielik, puchacz, orlik krzykliwy, bocian czarny,	Inwentaryzacje przeprowadzono metodą bezpośrednich obserwacji oraz przy pomocy fotopułapek. Stwierdzono następujące gatunki: bielik – kilkukrotne obserwacje w różnych porach roku pojedynczych osobników.	II-X

	<p>wilk.</p>	<p>W sezonie zimowych i wiosennym obserwowano jednocześnie nawet po 6 sztuk osobników w pobliżu terenu objętego monitoringiem. Przed sezonem lęgowym obserwowano loty tokowe. W sezonie lęgowym obserwowano jedynie pojedyncze ptaki w pobliżu Olszyny Pniewskiej. Można stwierdzić że na terenie Olszyny Pniewskiej gniazduje co najmniej jedna para bielików.</p> <p>orlik krzykliwy – cztery obserwacje w pobliżu w pobliżu Olszyny Pniewskiej w tym jedna zakończona kopulacją pary. Można przyjąć że co najmniej jedna para gniazduje na terenie Olszyny Pniewskiej.</p> <p>puchacz – nie stwierdzono obecności, pomimo nasłuchów w okresie kiedy ich aktywność głosowa jest największa. Ostatnia obserwacja tego gatunku miała miejsce w roku 2017. Należy ponowić nasłuchy i obserwacje w kolejnym sezonie.</p> <p>bocian czarny – 3 obserwacje pojedynczych osobników żerujących na rowach melioracyjnych w pobliżu Olszyny Pniewskiej oraz na sztucznym zbiorniku wodnym. Para prawdopodobnie gnieździ się na terenie Olszyny Pniewskiej. Wynikać to może z kierunku lotów w sezonie lęgowym.</p> <p>wilk – kilka obserwacji w porze nocnej za pomocą termowizji między Olszyną Krzewską a Pniewską. Znaleziono również tropy oraz odchody w pobliżu Olszyny Krzewskiej. Jedno nagranie z fotopułapki zlokalizowanej w Olszynie Krzewskiej.</p>	
2.	<p>Prowadzenie ośrodka rehabilitacji zwierząt przy siedzibie Parku - przyjmowanie ptaków po kolizjach, z wadami anatomicznymi, młodych podlotów i innych potrzebujących pomocy z rodziny: perkozów, czaplowatych, bocianów, jastrzębiowatych, rybołówów, sokołowatych, żurawi, chruścieli, siewkowatych, mew, bekasowatych, rybitw, kukułkowatych, puszczykowatych, dzięciołów, wróblowych, płomykówkowatych, gołębiowatych i jerzykowatych, zapewnienie opieki weterynaryjnej, warunków bytowych oraz pokarmu dostosowanych do potrzeb danego gatunku, przekazywanie do ośrodków stałego</p>	<p>Do ośrodka rehabilitacji zwierząt trafiło łącznie 55 ptaków Największą liczbę stanowiły: bocian biały (26 osobników), gołąb miejski (9 osobników), jeżyk zwyczajny (4 osobniki). Do ośrodka trafiły również: błotniak stawowy, bocian czarny, drozd śpiewak, dzięcioł duży, myszołów zwyczajny, bielik, trznadel, kwiczoł, słonka, szpak, pustułka i uszatka.</p> <p>16 ptaków po okresie rehabilitacji wróciło do naturalnego środowiska. Ze względu na zły stan zdrowia wynikający z obszernych obrażeń 25 ptaków padło lub zostało poddanych eutanazji. 2 ptaki przekazano do innych ośrodków, 12 ptaków nadal pozostaje w ośrodku.</p> <p>Uzyskano decyzję w sprawie zezwolenia na transport, przechowywanie i wykorzystywanie do skarmiania zwierząt dzikich i ptaków przebywających w ośrodku rehabilitacji zwierząt ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kat. 3.</p>	I - XII

	pobytu, a także tymczasowe przetrzymywanie młodych ssaków do czasu przekazania do innego ośrodka rehabilitacji zwierząt.	W ramach przygotowań do projektu „Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz funkcji ekosystemów na terenie województwa podlaskiego” przeprowadzono dwa postępowania dążące do wyłonienia wykonawcy projektu przebudowy woliery zewnętrznej ośrodka rehabilitacji zwierząt przy siedzibie ŁPKDN w Drozdowie. Mimo publikacji zapytań ofertowych na BIP-e Parku i wysyłania do potencjalnych wykonawców nikt nie wpłynęły żadne oferty.	
3.	Identyfikacja miejsc występowania gatunków obcych i inwazyjnych roślin oraz ich usuwanie na wybranych stanowiskach.	Przeprowadzono akcję usuwania przymiotna kanadyjskiego z użytku ekologicznego Piaskowa Górka w Krzewie.	V-IX
4.	Prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji na usuwanie drzew lub krzewów oraz nakładania administracyjnych kar pieniężnych za zniszczenie terenów zieleni, drzew lub krzewów w przypadku nieruchomości będących własnością Gminy Miejskiej Łomża, leżących na terenie Łomży – miasta na prawach powiatu.	Informacja w osobnym zestawieniu.	I-XII
5.	Bieżąca aktualizacja bazy danych GIS w zakresie zasobów przyrodniczych oraz zagrożeń dla przyrody Parku.	Systematycznie wprowadzano do bazy GIS bieżące monitoringi oraz obserwacje przyrodnicze.	I-XII
6.	Dokumentacja video i fotograficzna zasobów przyrodniczych na potrzeby edukacji i promocji Parku.	W trakcie licznych wyjazdów terenowych zgromadzono obszerną dokumentację zdjęciową i filmową. Stale uzupełniana jest baza materiałów zarejestrowana za pomocą kamer – fotopułapek. Materiały wykorzystywane są do promocji przyrody parku za pomocą mediów społecznościowych oraz strony internetowej. Wykorzystywane są również jako narzędzie edukacji ekologicznej.	I-XII
	Poza planem	Dzięki interwencji Parku doprowadzono do wstrzymania wycinki obumarłego dębu rosnącego w obrębie wsi Wiktorzyn, gmina Piątnica, będącego do grudnia 2022 roku pomnikiem przyrody. Dąb po niezbędnych zabiegach korekty korony został utrzymany w gruncie jako tzw. „świadek”.	III
		Kontynuowano przekaz online z bocianiego gniazda posadowionego w Rakowie-Czachach. Wyłoniono wykonawcę, który w okresie marzec-sierpień utrzymywał transmisję 24 godziny/dobę 7 dni w tygodniu. Podgląd z kamery cieszy się bardzo dużą popularnością – bociani pobyt w gnieździe podglądają widzowie z całego	III-VIII

			świata. W 2023 roku w podglądanym kamerą gnieździe lotność uzyskały dwa młode osobniki.	
II.		Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń parku		
1.	Patrolowanie terenu Parku i otuliny w celu identyfikacji, oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony Parku oraz innych przepisów z zakresu ochrony przyrody i środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopalin, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych) w oparciu o uchwałę nr XXIII/200/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi zmienioną uchwałą NR VI/43/19 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 18 lutego 2019 r.	Na bieżąco prowadzono lustrację terenu pod kątem przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku określonych uchwałą Nr XXIII/200/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 marca 2016 r. w sprawie ŁPKDN oraz zapisów Planu Ochrony Parku. Sporządzono 32 notatki służbowe z wyjazdów, z czego 1 zawiadomienie skierowano na Policję. Dotyczyło ono możliwości popełnienia czynu zabronionego w związku z naruszeniem zakazów obowiązujących w Parku, (zmiana ukształtowania terenu w miejscowości Drozdowo).	I - XII	
2.	Współpraca i współdziałanie z organami administracji państwowej i samorządowej (m.in. RDOŚ, WIOŚ, Policją, Inspektoratem Nadzoru Budowlanego, gminami Piątnica, Wizna, Łomża, Urzędem Miasta Łomża) w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku.	Na bieżąco prowadzona była współpraca z organami administracji publicznej, w ramach której złożono: - 2 pisma w sprawie zalegających odpadów w miejscowości Kalinowo i Koty, skierowane do Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych, - 1 pismo w sprawie zalegających wyrobów zawierających azbest, skierowane do Wójta Gminy Wizna, - 12 odpowiedzi odnośnie uzgodnienia budowlanego w sprawie warunków zabudowy do Gminy Piątnica, Gminy Wizna i RDOŚ	I-XII	
3.	Opiniowanie strategii oraz studiów i planów zagospodarowania przestrzennego gmin związanych terytorialnie i funkcjonalnie z ŁPKDN.	W okresie sprawozdawczym nie brano udziału w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Żadna gmina nie zwróciła się o wydanie opinii do takich dokumentów.	I-XII	
4.	Informowanie o przepisach ochrony środowiska i przyrody.	Zainteresowane osoby (mieszkańcy terenu Parku, urzędnicy gminni, młodzież biorąca udział w zajęciach edukacyjnych) były na bieżąco informowane o przepisach dotyczących ochrony środowiska i przyrody zarówno w siedzibie Parku jak i podczas lustracji terenu, rozdawano ulotki dotyczące zakazów obowiązujących na terenie Parku.	I-XII	

	5.	Patrolowanie brzegów rzeki Narew pod kątem bezpieczeństwa osób korzystających z akwenów wodnych.	Przeprowadzono lustrację brzegów Narwi pod kątem bezpieczeństwa osób korzystających z akwenów wodnych. Rozdawano ulotki informujące o zakazach i zagrożeniach wynikających z przebywania nad wodą.	VI-VIII
	6.	Oznakowanie i zabezpieczenie miejsc przy linii brzegowej rzeki Narew, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych.	Przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego rozstawiono znaki informujące o potencjalnych zagrożeniach wynikających z korzystania z wody. Znaki zostały zebrane po sezonie letnim i przewiezione do siedziby ŁPKDN.	II- VII
III.		Ochrona wartości historycznych i kulturowych		
	1.	Propagowanie wartości historyczno-kulturowych związanych z terenem ŁPKDN oraz uczestnictwo w wydarzeniach związanych z ochroną wartości kulturowych, krajobrazowych i historycznych.	Współpracowano z Gminą Łomża i archeologiem Antonim Smolińskim przy badaniach prowadzonych w okolicach Wzgórza Świętego Wawrzyńca i grodziska w Starej Łomży. 9 marca 2023 r. wzięto udział w konferencji poświęconej Świętemu Brunonowi i badaniom archeologicznym pod Łomżą. Przygotowano i rozpropagowano „Grę terenową po Drozdowie i okolicach” (patrz punkt VI.3), w której zawarto liczne treści dotyczące dziedzictwa historyczno-kulturowego.	I - XII
	2.	Prowadzenie ewidencji, gromadzenie informacji oraz uaktualnienie dokumentacji zdjęciowej na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.	Na bieżąco prowadzono ewidencję obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym oraz gromadzono dokumentację fotograficzną	I - XII
	3.	Współpraca z jednostkami upowszechniającymi wartości historyczno-kulturowe obszaru Parku w zakresie ochrony obiektów istotnych dla kultury i tradycji regionu.	Uczestniczono w terenowym spotkaniu zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku Delegaturę w Łomży dotyczącym ochrony drzew na terenach zabytkowych. Wśród uczestników znaleźli się przedstawiciele WUOZ z całego województwa podlaskiego, Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego im. Wagów oraz dendrolodzy. Wypracowane wnioski posłużą urzędnikom zajmującym się zarówno ochroną zabytków, jak i wydawaniem decyzji na wycinkę drzew w sprawnej ochronie cennej flory towarzyszącej zabytkowym obiektom.	I
IV.		Działalność edukacyjna		
	1.	Organizacja XXII i XXIII edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, koordynacja etapu wojewódzkiego i wyjazdu na etap ogólnopolski.	W 2023 roku w Muzeum – Skansenie Kurpiowskim im. A. Chętnika odbył się etap wojewódzki XXII edycji ogólnopolskiego konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, którego koordynatorem był Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Drużyna z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Piątnicy reprezentująca Park zajęła drugie miejsce. Do finału ogólnopolskiego zakwalifikowała się drużyna z Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, która reprezentowała województwo podlaskie i zajęła 4 miejsce. Finał konkursu odbył się	I -XII

		w Zespole Lubelskich Parków Krajobrazowych.	
2.	Organizacja konkursu plastycznego na wykonanie bożonarodzeniowego stroika świątecznego dla uczniów szkół podstawowych.	Konkurs skierowany został do dzieci z przedszkoli i uczniów kl. I – III szkoły podstawowej. Należało wykonać stroik bożonarodzeniowy z wykorzystaniem naturalnych elementów (szyszki, igliwia, suszone owoce, orzechy, kora). Wpłynęło 26 stroików świątecznych z 8 placówek oświatowych. Komisja konkursowa przyznała w kategorii przedszkola i szkoły podstawowe kl. I-III dziesięć równorzędnych nagród za zajęcie I miejsca i 16 wyróżnień. Wszyscy uczestnicy zostali docenieni i otrzymali upominek wraz z dyplomem.	XII
3.	Koordinacja XII edycji konkursu wiedzy ekologicznej „ <i>Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce</i> ” organizowanego przez Białowieski Park Narodowy.	Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi jako współorganizator konkursu koordynował przeprowadzenie etapu szkolnego w szkołach podstawowych zlokalizowanych na obszarze Parku i poza jego obszarem. Do udziału w tegorocznej edycji zgłosiło się 27 uczniów z 4 szkół podstawowych. Z każdej z placówek wyłonione zostały po trzy osoby, które uzyskały najwyższą ilość punktów na teście. Dalsze rozgrywki finałowe odbędą się w 2024 r.	IX-XII
4.	Współorganizacja III edycji Pikniku Podlaskich Parków Narodowych i Krajobrazowych.	W dniu 2 lipca 2023 roku na terenie Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie odbyła się III edycja Pikniku ukazującego niepowtarzalne walory przyrodniczo - kulturowe obszarów chronionych naszego regionu. Różnorodność prezentowana na stoiskach edukacyjnych oraz liczne wystawy i warsztaty dostarczały wielu pozytywnych wrażeń odwiedzającym mieszkańcom i turystom. Na stoisku ŁPKDN turyści, młodzież i dzieci rozpoznawali ornitofaunę doliny Narwi, zapoznali się z atrakcjami turystycznymi regionu oraz poznali ciekawostki o firletce poszarpanej, gdyż tematem przewodnim gry terenowej były rośliny. Imprezę odwiedziło 2670 osób.	VII
5.	Edukacja dzieci i młodzieży:		
a)	organizowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych skierowanych do różnych grup wiekowych,	W 2023 roku przeprowadzono spotkania edukacyjne, w których uczestniczyło 2252 dzieci z przedszkoli oraz uczniów ze szkół podstawowych i średnich zlokalizowanych na obszarach wiejskich leżących na obszarze Parku oraz w mieście Łomża. W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej zajęcia odbywały się w siedzibie Parku (sala edukacyjna, sala wystawowa, oczko wodne jako zielona pracownia, ścieżki przyrodnicze, ścieżka Natural Playground „Klekotek” oraz użytek ekologiczny „Rzeka Narwica”). Ponadto zajęcia odbywały się w placówkach oświatowych i zaprzyjaźnionych instytucjach, z którymi Park współpracuje m.in.	I-XII

		oddziały Miejskiej Biblioteki Publicznej. W ramach organizacji imprez związanych z kalendarzem ekologicznym dodatkowo przeprowadzono: Dzień Akwarystyki, Światowy Dzień Zwierząt, Święto pieczonego ziemniaka, Święto Drzewa, Dzień Ziemi z pracownikami Banku BNP Paribas S.A.	
b)	opracowanie i rozpropagowanie oferty edukacyjnej w szkołach podstawowych i średnich oraz innych placówkach oświatowych,	Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2023/2024 przygotowano i rozesłano ofertę edukacyjną skierowaną do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie Parku, otuliny i okolicznych miejscowości. Oferta zawierała 29 tematów w zakresie przyrodniczo – ekologicznym dostosowanym do wieku grup wycieczkowych odwiedzających siedzibę Parku. Na bieżąco pojawiały się również informacje na parkowym facebooku o organizowanych warsztatach, wydarzeniach bądź tematycznych lekcjach.	VIII - IX
c)	„Różnorodność biologiczna w dolinie Narwi”- spotkania edukacyjne z młodzieżą na temat popularyzacji walorów przyrodniczych ŁPKDN,	Spotkania pt. „Różnorodność biologiczna w dolinie Narwi” odbyły się w szkołach podstawowych zlokalizowanych na obszarze ŁPKDN oraz na terenie miasta Łomża. Tematem przewodnim spotkań była pożyteczna rola pszczół w przyrodzie i otaczającym nas środowisku. Uczniowie poznawali najciekawsze tajemnice z życia owadów społecznych. W spotkaniach wzięło udział 60 uczniów.	I-XII
d)	kampania ekologiczna „Czyste powietrze” we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Łomży.	We współpracy z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łomży przeprowadzono spotkania z uczniami szkół podstawowych w ramach programu pt. ”Czyste Powietrze Wokół Nas”. Omawiane były zagadnienia związane z zanieczyszczeniem powietrza oraz jego wpływem na organizm i środowisko człowieka. Uczniowie dowiedzieli się o smogu, czadzie i problemie wypalania traw oraz ich negatywnych skutkach wpływających na ekosystemy. W spotkaniu wzięło udział 70 uczniów.	XI-XII
6.	Organizacja i udział w akcjach oraz imprezach związanych z kalendarzem ekologicznym:		I -XII
a)	obchody Święta Drzewa we współpracy z Nadleśnictwem Łomża – organizacja gry terenowej w Rezerwacie Kalinowo,	W październiku odbyła się pierwsza edycja podchodów przyrodniczych zorganizowanych z okazji Święta Drzewa we współpracy z Nadleśnictwem Łomża. Uczniowie mieli za zadanie zmierzyć się z wieloma konkurencjami i wykazać wiedzą ze znajomości flory i fauny lasu, umiejętności rozpoznawania tropów i śladów dzikich zwierząt, oznaczania gatunków drzew oraz zdobyć sprawność związaną z orientacją w terenie. W podchodach wzięło udział 60 uczniów z trzech szkół położonych na terenie ŁPKDN.	X
b)	obchody Międzynarodowego Dnia Krajobrazu – organizacja spacerów krajobrazowych w dolinie Narwi,	Tegoroczny Dzień Krajobrazu obchodzony był wraz z Narwiańskim Festiwalem Przyrodniczym, którego partnerem był Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Festiwal odbył się w dniach 20-22 października 2023 r. w Hali Kultury w	X

		Łomży. Program obchodów Dnia Krajobrazu był różnorodny. Jego uczestnicy mieli możliwość zobaczenia dwóch wystaw przyrodniczych, obejrzenia projekcji filmów „Serce Dębu” oraz „Dolina Bugu – ptaki widzą lepiej”, wystłuchania prelekcji Andrzeja Waszczuka - fotografa, laureata wielu konkursów fotograficznych oraz wzięcia udziału w krajoznawczej wycieczce przyrodniczej w dolinie Narwi.	
c)	organizacja Obchodów Ogólnopolskiego Dnia Parków Krajobrazowych - dzień otwarty w ŁPKDN.	W obchodach Dnia Parków Krajobrazowych w Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi wzięły udział dzieci ze szkół podstawowych leżących na terenie Parku. Wszystko to w myśl idei, by w uczniach szkół położonych na terenach wiejskich zaszczerpić miłość do przyrody doliny Narwi oraz ukazać potrzebę istnienia parków krajobrazowych. W ramach tego święta dzieci wybrały się na pieszą wycieczkę wędrując ok. 5 km wzdłuż doliny Narwi. Uczestniczyły w lekcji pokazowej nt. „Bioróżnorodności gatunkowej na przykładzie owadów społecznych” i wzięły udział w grze terenowej po Drozdowie. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się nie tylko z florą i fauną występującą na terenie doliny Narwi, ale również zabytkami kultury materialnej. W spotkaniu wzięło udział 49 uczniów.	IX
	Poza planem	Uczestniczono w okręgowym etapie XXXVIII Olimpiady Wiedzy Ekologicznej w Białymstoku. W zmaganiach udział wzięło 52 uczniów z 23 podlaskich szkół. Musieli oni wykazać się m.in. wiedzą z zakresu ekologii klasycznej, żywności i zdrowia, znajomości wód i gleb oraz ich ochrony, a także gospodarki rolnej i leśnej.	IV
		Ogólnopolska akcja Operacja Czysta Rzeka - w dniu 27 kwietnia 2023 r. po raz trzeci, Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi był organizatorem lokalnej akcji sprzątnięcia brzegów Narwi. Brały w niej udział dzieci z klas VI -VII -VIII ze szkoły podstawowej w Drozdowie – 35 uczniów. Łącznie zebrano ok. 3 m ³ śmieci zalegających wzdłuż ścieżek wiodących do dzikich plaż przy rzece Narew.	IV
		Dzień Akwarystyki – 1 grudnia 2023 r. na zaproszenie Zespołu Szkół Specjalnych w Łomży przygotowano warsztaty przyrodnicze z rozpoznawania pospolitych gatunków ryb słodkowodnych, ciekawostki z ich życia. Była to doskonała okazja by wyświetlić film pt. Woda podstawa bioróżnorodności” powstałego w ramach projektu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku. W spotkaniu uczestniczyło ok. 100 uczniów z 5 szkół zlokalizowanych na terenie miasta Łomża.	XII

			Światowy Dzień Zwierząt w roku 2023 obchodzony był pod hasłem „Nocni łowcy”. Został zorganizowany w Zespole Szkół Specjalnych w Łomży. W spotkaniu wzięli udział uczniowie klas IV - VIII oraz dzieci z oddziału przedszkolnego. Podczas warsztatów uczestnicy poznali gatunki sów występujące w Polsce i zamieszkujące tereny ŁPKDN, ich zwyczaje i preferencje pokarmowe, odgłosy oraz tryb życia. W wydarzeniu wzięło udział 50 uczestników.	X
V.		Działalność w zakresie turystyki, rekreacji i promocji		
	1.	Odnawianie wybranych ścieżek turystycznych w postaci uzupełnienia ich tablicami kierunkowymi.	W zakresie tablic informację przedstawiono w pkt V.7. Łącznie ustawiono w terenie 5 tablic kierunkowych, które zawierały nazwę szlaku i informację o kierunku jej przebiegu.	VI, IX
	2.	Organizacja, współuczestnictwo i udział w akcjach, imprezach promujących Park, ochronę środowiska, lokalną historię, kulturę oraz krajobraz doliny Narwi:	<p>W ramach promocji Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, lokalnej historii, kultury oraz krajobrazu nadnarwiańskiej przyrody uczestniczono w różnych imprezach:</p> <p>1) 31 maja 2023 r. - DZIEŃ DZIECKA w PP nr 1w Łomży – impreza zgromadziła ok.100 osób, 2) 13 sierpnia 2023 r. – RODZINNY PIKNIK z KLIMATEM - impreza zgromadziła ok. 200 osób, 3) 20 sierpnia 2023 r. - NIEDZIELA NA ŚW. ROCHA w Nowogrodzie. - impreza zgromadziła ok. 600 osób. 4) 19 września 2023 r. - 50 - lecie GMINY PIĄTNICA w DROZDOWIE impreza zgromadziła ok.600 osób,</p> <p>Na każdą imprezę promocyjną przygotowywane było stoisko Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny, na którym znajdowały się najnowsze wydawnictwa dotyczące doliny Narwi, publikacje dotyczące województwa podlaskiego, gry, zabawy przyrodnicze, quizy z nagrodami oraz koło fortuny i tablice do rozpoznawania głosów i gatunków ptaków dla najmłodszych uczestników</p>	I-XII
	a)	Bieg Wilczym Tropem,	na terenie Gminy Piątnica: - 5 marca 2023 r. - BIEG WILCZYM TROPEM - impreza zgromadziła ok. 400 osób,	III

b)	Festyn Drozdowskie przyrodobranie	16 czerwca 2023 r. w siedzibie Parku odbył się pierwszy piknik edukacyjny pt. "DROZDOWSKIE PRZYRODOBRANIE" zorganizowany przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku. Na uczestników pikniku czekało 9 stoisk wystawienniczych różnych instytucji: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku, Muzeum Przyrody - Dworu Lutosławskich w Drozdowie, Biebrzańskiego Parku Narodowego, Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, Suwalskiego Parku Krajobrazowego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, Nadleśnictwa Łomża, Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego im. Wagów, które przygotowały wiele atrakcji, zagadek przyrodniczych i eksperymentów. Dzieci i młodzież brała również udział w ekologicznym evencie literackim, warsztatach z podglądania i podsłuchiwania przyrody, warsztatach nt. opieki nad zwierzętami dzikimi przebywającymi w ośrodku rehabilitacji zwierząt przy siedzibie Parku oraz grze terenowej po Drozdowie i okolicy. Ponadto wszyscy goście mogli oglądać wystawy fotograficzne: „Narew - 50 lat po Puchalskim” oraz „Inspirowane naturą”. Na uczestników pikniku oprócz gadżetów i wydawnictw czekały nagrody w postaci wieloletnich roślin bylinowych.	VI
c)	Noc Świętojańska,	na terenie Gminy Wizna: - 24 czerwca 2023 r. -NOC ŚWIĘTOJAŃSKA- impreza zgromadziła ok. 750 osób,	VI
d)	Piknik historyczny Fortomania	Piknik historyczny Fortomania – nie odbył się ze względu na brak środków finansowych	VIII
e)	Rodzinny festyn na św. Wawrzyńca.	na terenie Gminy Łomża: - 6 sierpnia 2023 r. - FESTYN KULTURY ŚRDENIOWIECZNEJ na św. Wawrzyńca - impreza zgromadziła ok. 900 osób.	VIII
3.	Współpraca z kwaterodawcami oraz organizacjami świadczącymi usługi turystyczne na terenie Parku i otuliny w zakresie gromadzenia i aktualizowania danych dotyczących turystyki pobytowej oraz ich rozpropagowania na stronie internetowej i w wydawanych informatorach.	W bieżącym roku pozyskano od urzędów 3 gmin znajdujących się na terenie ŁPKDN wykazy obiektów świadczących usługi hotelarskie. Skontaktowano się ze wszystkimi kwaterodawcami znajdującymi się na terenie gminy Łomża, Wizna, Piątnica. Dokonano aktualizacji właścicieli, telefonów, usunięto adresy gospodarstw, które zawiesiły swoją działalność. Dane teled adresowe umieszczono na stronie internetowej Parku. Gospodarstwa agroturystyczne z terenu gminy Łomża, które znajdują się w granicach Parku otrzymały materiały promocyjne na potrzeby turystów.	I-XII

		Łącznie na terenie 3 parkowych gmin położone są 32 gospodarstwa agroturystyczne, z tego 7 w gm. Łomża, 11 w gm. Piątница, 14 w gm. Wizna.	
4.	Obsługa Punktu Informacji Turystycznej w Drozdowie. Sprzedaż i przekazywanie materiałów promujących Park. Udzielanie informacji telefonicznej oraz e-mailowej w zakresie dostępności parku oraz zagospodarowania turystycznego ŁPKDN.	Na bieżąco udzielano informacji w zakresie wydarzeń w parku, dostępności szlaków, nowych ścieżek i obiektów turystycznych znajdujących się w dolinie Narwi. Informacje przekazywane były mailowo, poprzez rozmowy telefoniczne lub osobiście. W roku 2023 przygotowano i pozyskano materiały promocyjne na 9 imprez plenerowych, o których mowa w punkcie V.2 Ponadto przekazano publikacje i materiały promocyjne do: - Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień z okazji Dnia Rodziny 16.06.2023 r. - Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego na Wojewódzki Konkurs Recytatorsko – Fotograficzny pt. „Podlaskie w moim sercu” 1.03.2023 r.	I-XII
5.	Pozyskiwanie materiałów informacyjno - turystycznych z terenu województwa podlaskiego.	Pozyskano materiały informacyjne z: Lokalnej Organizacji Turystycznej Ziemia Łomżyńska, Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych, Departamentu Edukacji, Sportu i Turystyki oraz Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku, PROT w Białymstoku. Wzbogaciły one ofertę informacyjną Punktu Informacji Turystycznej w Drozdowie i były przez cały rok rozdawane bezpłatnie wszystkim zainteresowanym osobom.	I - XII
6.	Obsługa grup wycieczkowych i turystów indywidualnych – oprowadzanie po salach ekspozycyjnych w siedzibie Parku oraz ścieżkach edukacyjno - przyrodniczych.	Po sali ekspozycyjnej, ośrodka rehabilitacji zwierząt i ścieżce Klekotek przy siedzibie Parku oprowadzono łącznie 845 osób turystów i 534 uczniów. Łącznie 1379 osób. Na bieżąco udzielano turystom informacji o ścieżkach przyrodniczych znajdujących się na terenie naszego Parku i przekazywano im bezpłatne mapy i broszury zawierające ich opis.	I - XII
7.	Kontrola oznakowania, dostępności ścieżek i szlaków turystycznych przebiegających na terenie Parku.	Łączna liczba nadzorowanych przez Park tablic pod koniec 2023 roku wynosi 58 sztuk, w tym: 35 sztuk tablic edukacyjnych i 23 sztuki tablic kierunkowych. Po przeprowadzonej kontroli stwierdzono zniszczenie 4 tablic edukacyjnych i brak 3 kierunkowych. Liczba tablic w ŁPKDN na poszczególnych ścieżkach: - ścieżka Nadnarwiańskie Górki -3 tablice edukacyjne i 7 kierunkowych - ścieżka Koty – Bronowo- 5 tablic edukacyjnych i 8 kierunkowych - ścieżka Pniewo Utrata – Pniewo Dziedziniac – 5 tablic edukacyjnych i 6 tablic kierunkowych	IX

		<p>- rezerwat Kalinowo –7 tablic edukacyjnych i 2 kierunkowe - użytki ekologiczne – 4 tablice edukacyjne, - tablice wolnostojące -11 tablic edukacyjnych</p> <p>W bieżącym roku uzupełniono 2 tablicami kierunkowymi ścieżkę przyrodniczą w rezerwacie Kalinowo.</p> <p>W bieżącym roku dokonano naprawy 4 tablic oraz wykonano drewniany mostek przez strumyk w rezerwacie Kalinowo. Na ścieżkach Koty – Bronowo i Pniewo Utrata – Pniewo Dziedziniec na bieżąco zajmowano się stabilizacją tablic w ziemi oraz impregnacją drewnianych stelaży.</p> <p>W bieżącym roku zdemontowano: - tablicę w miejscowości Siemień Rowy - ŁPKDN - tablicę w miejscowości Pniewo przy Szkole Podstawowej - 2 tablice ze ścieżki Koty - Bronowo: „Bobry” i „Bataliony”</p> <p>W bieżącym roku prowadzone były prace w celu poprawienia widoczności i bezpieczeństwa zwiedzających wieżę widokową, w tym wykaszano trawy i usuwano zakrzaczenia rosnące wokół tablic oraz pomalowano ogrodzenie wokół wieży Wykonano ławeczki do siedzenia przy ognisku obok wiaty edukacyjnej p</p>	<p>VI</p> <p>II, III, VIII</p> <p>II II IX</p> <p>V, VI, VIII</p>	
	8.	<p>Propagowanie walorów przyrodniczo – turystycznych Parku na facebooku oraz ciekawostek historyczno – kulturowych występujących w Parku.</p>	<p>W bieżącym roku napisano 28 postów nt. walorów przyrodniczo - turystycznych doliny Narwi, które opublikowano na facebooku. w celu promocji Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi</p>	I - XII
	9.	<p>Aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony Parku www.lpkdn.wrotapodlasia.pl w zakresie turystyki.</p>	<p>Aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony Parku polegało na zamieszczaniu w niej informacji o festynach, imprezach odbywających się w Parku lub na jego terenie jak również ogłoszeń, życzeń lub artykułów PIT Na bieżąco wstawiano informacje i uzupełniano dokumentację zdjęciową na stronie internetowej w zakładce turystyka, aktualności i stronie startowej.</p>	I - XII
VI.		Współpraca z innymi podmiotami w zakresie ochrony Parku		
	1.	<p>Udział w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian</p>	<p>Informacje znajdują się w punkcie II.3</p>	I - XII

	wprowadzanych w tych planach.		
2.	Opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów architektonicznych obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem zgodności z treścią aktów prawnych oraz z planem ochrony Parku.	Zaopiniowano 12 projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz 6 projektów budowlanych – 18 opinii pozytywnych	I - XII
3.	Współpraca z instytucjami i organizacjami m.in.: PTO, Komitetem Ochrony Orłów, Inspektorem Weterynarii w Łomży, Starostwem Powiatowym w Łomży, Urzędami Gminy, Nadleśnictwem Łomża, Muzeum Przyrody w Drozdowie, Urzędem Marszałkowskim w zakresie ochrony przyrody i promocji Parku.	<p>Współpraca z:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Departamentem Ochrony Środowiska UM w Białymstoku w ramach której współpracowano przy projekcie „O przyrodzie dla każdego – mozaikowe działania edukacyjne w województwie podlaskim”; dzięki temu możliwe było: <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie questu pn. „Gra terenowa po okolicach Drozdowa”. Gra pozwala na interaktywne odkrywanie tajemnic historii i przyrody Drozdowa i okolicy, jest narzędziem edukacyjnym promującym naukę poprzez bezpośrednie zaangażowanie odbiorców. - pozyskanie licznych gadżetów na promocję gry terenowej, nagrody do wykorzystania na pikniku Parków Narodowych i Krajobrazowych w Wasilkowie, konkurs PPKP oraz do bieżącej działalności. - przeprowadzenie postępowania i wyłonienie wykonawcy 30 sekundowego spotu przedstawiającego piękno krajin przyrodniczych województwa podlaskiego oraz roślin i zwierząt kryjących się w urokliwych miejscach regionu. Zadaniem spotu, poza promocją wszystkich wydarzeń projektowych, jest edukowanie i wzbudzenie zainteresowania tematyką przyrody regionu. Spot został wyświetlony w lokalnej telewizji, na youtube oraz umieszczony na stronie internetowej województwa – podlaskie.eu oraz na stronach podlaskich parków krajobrazowych, dzięki czemu trafia do bardzo dużej ilości odbiorców. * Urzędami Gmin: Łomża, Wizna, Piątnica <ul style="list-style-type: none"> - wymieniono doświadczenia i materiały promocyjne podczas wspólnych imprez odbywających się na ich terenie - pozyskano informacje z gmin o obiektach świadczących usługi agroturystyczne * Nadleśnictwem Łomża <ul style="list-style-type: none"> - zgłoszono telefonicznie leśniczemu z Drozdowa zniszczenie tablicy edukacyjnej i wykonanie drewnianego mostku w rezerwacie Kalinowo. 	I - XII

		<p>- zorganizowano wspólnie obchody Święta Drzewa na terenie siedziby Parku.</p> <p>* Muzeum Przyrody – Dworem Lutosławskich w Drozdowie - wymieniono najnowsze materiały promocyjne oraz wykorzystano prace malarskie Barbary Grużewskiej do stworzenia wystawy w siedzibie Parku pt. „Inspirowane Naturą” (5 obrazów na jedwabiu, 11 obrazów na blejtramach, 1 na tkaninie bawełnianej)</p> <p>* Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Łomży</p> <p>- w okresie stwierdzenia na terenie Parku ptasiej grypy na prośbę Powiatowego Lekarza Weterynarii w Łomży prowadzono monitoring dwóch kolonii mewy śmieszki pod kątem wykrycia padłych osobników.</p>	
4.	Współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, w celu realizacji zadań statutowych Parku.	<p>W ramach zadań statutowych Parku współpracowano ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi przy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) projekcie „Ochrona walorów przyrodniczych na obszarze pomiędzy miejscowościami Koty i Bronowo” – wartość zadania 17 700,00 zł, dotacja Zarządu Województwa Podlaskiego 16 900,00 zł, w ramach zadania wykonano 3 duże tablice edukacyjne zawierające opisy w języku polskim i angielski, kod QR, 3 tablice kierunkowe oraz ulotkę pn. „Najpiękniejsze miejsca przyrodniczo-krajobrazowe na terenie ŁPKDN” i jej wersję pdf umieszczono na stronie internetowej Parku. 2) projekcie „Zielone terapie, czyli jak w dzisiejszych czasach ważna jest przyroda” – wartość zadania 22 100,00 zł, dotacja Zarządu Województwa Podlaskiego 21 200,00 zł, w ramach zadania przeprowadzono warsztaty szkoleniowe dla służb ochrony przyrody z województwa podlaskiego oraz wydano publikację pt. „Hortiterapia. Zielona terapia”. 3) zadaniach z edukacji ekologicznej - uzyskano wsparcie finansowe od Nadleśnictwa Łomża. 	I-XII
5.	Współpraca z uczelniami wyższymi i szkołami średnimi w zakresie organizacji prac badawczych oraz praktyk uczniowskich i studenckich.	W okresie sprawozdawczym nie odbyły się żadne praktyki uczniowskie ani studenckie oraz nie organizowano w ŁPKDN prac badawczych.	
6.	Współpraca z telewizją, regionalnym radiem i prasą.	Na bieżąco współpracowano z telewizją, regionalnym radiem i prasą udzielając wywiadów dot. organizowanych imprez, monitoringów, zmian zachodzących w przyrodzie	I - XII

	7.	Współpraca w zakresie turystyki z Podlaską Regionalną Organizacją Turystyczną.	W bieżącym roku współpraca z PROT polegała na: - przekazywaniu informacji dotyczącej ruchu turystycznego i wypełnianiu ankiet, - promocji w mediach społecznościowych i na stronie internetowej Parku aplikacji MonumentApp dotyczącej polskich zabytków, - pozyskiwaniu materiałów i publikacji promujących walory przyrodniczo-krajobrazowe województwa podlaskiego.	I - XII
VII.		Prace gospodarcze		
	1.	Przegląd i konserwacja tablic granicznych i edukacyjno – przyrodniczych.	Informacje zapisane w pkt.V.7	I - XII
	2.	Kontynuacja prac związanych z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenu wokół siedziby Parku.	Prowadzono prace związane z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenu wokół siedziby polegające na: - koszeniu trawy - pielęgnowaniu zieleni, drzew, krzewów, kwiatów - przygotowywaniu wiaty oraz ścieżki Klekotek do użytkowania jej przez dzieci szkolne	I - XII
	3.	Bieżąca konserwacja i naprawa infrastruktury (wieży widokowej).	Odnowiono ogrodzenie wokół wieży widokowej w Rakowie-Czachach	VIII
VIII.		Inne		

1.	Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach dotyczących zakresu pracy Parku.	<p>Pracownicy Parku brali udział w następujących szkoleniach i warsztatach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 pracownik wziął udział w webinarach organizowanych przez Instytut Drzewa: <ul style="list-style-type: none"> • „Drugie życie drzew w mieście” – 10.01.2023 r. • „Europejski Standard Cięć Drzew – a co w nim jest?” – 31.01.2023 r. • „Certyfikacja w arborystyce dla zaawansowanych” – 7.02.2023 r. • „Sesja Q&A – spotkanie z dr hab. Jackiem Borowskim i Jerzym Stolarczykiem” – 14.02.2023 r. • „Nie tylko wojna: inicjatywy na rzecz arborystyki w Ukrainie” – 21.02.2023 r. • „Warszawski Indeks Różnorodności Biologicznej”- 28.02.2023 r. - 5 pracowników uczestniczyło w warsztatach terenowych z okazji XXX-lecia Biebrzańskiego Parku Narodowego – 23.03.2023 r. - 8 pracowników wzięło udział w warsztatach dla służb ochrony przyrody z województwa podlaskiego pt. „Zielono mi”. Warsztaty dotyczyły zielonych terapii tj. hortiterapia – 5.07.2023 r. - 1 pracownik wziął udział w trzydniowym szkoleniu edukatorów ED-EK 2023 organizowanym przez Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Umianowicach gm. Kije. Dotyczyło ono metod i form stymulujących wszechstronny rozwój dziecka, jakie może stosować w swojej pracy edukator – 4-6.09.2023 r. 	I, II, III, VII, IX
2.	Organizacja posiedzenia Rady Parku.	15 grudnia 2023 r. odbyło się posiedzenie Rady Parku, w którym oprócz informacji o działalności Parku w 2023 r zebrani zapoznali się z założeniami projektu „Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz funkcji ekosystemów na terenie województwa podlaskiego”.	XII
3.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na popularyzację działań edukacyjno-przyrodniczych Parku.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Uzyskano zwiększenie środków budżetowych w kwocie 40 000,00 zł na dostosowanie ośrodka rehabilitacji ptaków oraz samochodów do norm zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego I Rady nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi. 2) We współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół ŁPKDN prowadzono projekty dofinansowane przez Zarząd Województwa Podlaskiego (szczegóły w punkcie VI.4) na łączną wartość 38 100,00zł. 3) We współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół ŁPKDN- uzyskano wsparcie finansowe od Nadleśnictwa Łomża z przeznaczeniem na cele edukacyjne. 	I-XII

